

ĐẠI HỌC HUẾ
TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT

DƯƠNG VĂN TƠN

**PHÁP LUẬT XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP
LẬU, QUA THỰC TIỄN TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH**

Ngành: Luật Kinh tế

Mã số: 8.38. 01.07

TÓM TẮT LUẬN VĂN THẠC SĨ LUẬT KINH TẾ

THỪA THIÊN HUẾ, năm 2023

Công trình được hoàn thành tại:
Trường Đại học Luật, Đại học Huế

Người hướng dẫn khoa học: **TS. Trần Tiến Hải**

Phản biện 1:

Phản biện 2:

Luận văn sẽ được bảo vệ trước Hội đồng chấm luận văn
thạc sĩ họp tại: Trường Đại học Luật

Vào lúc.....giờ.....ngày.....tháng năm.....

Trường Đại học Luật, Đại học Huế

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài.....	1
2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài.....	3
3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu.....	5
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	5
5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu.....	6
6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của Luận văn.....	7
7. Kết cấu của luận văn	7
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP LẬU.....	8
1.1. Khái quát về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	8
1.1.1. Một số khái niệm chung.....	8
1.1.2. Sự cần thiết điều chỉnh của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu... 9	
1.2. Khái niệm và đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu...10	
1.2.1. Khái niệm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	10
1.2.2. Đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	10
1.3. Nội dung pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	11
1.3.1. Quy định pháp luật hành chính về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu . 11	
1.3.2. Quy định pháp luật hình sự về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	11
Tiểu kết Chương 1	12
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP LẬU VÀ THỰC TIỄN ÁP DỤNG TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH.....	12
2.1. Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	12
2.1.1. Một số quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	12
2.1.2. Đánh giá các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	13

2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình	14
2.2.1. Tình hình thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình	14
2.2.2. Những vướng mắc, hạn chế trong quá trình thực hiện pháp luật.....	15
2.2.3. Nguyên nhân của những vướng mắc	15
Tiểu kết Chương 2	15
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP LẬU	16
3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.....	16
3.1.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.....	16
3.1.2. Định hướng nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	16
3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu	17
3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu .	17
3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.....	17
Tiểu kết Chương 3.....	18
KẾT LUẬN	19

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Trong những năm qua, sự phát triển vượt bậc của cuộc cách mạng khoa học và công nghệ cùng với sự đổi mới đường lối chính sách về kinh tế của Đảng và Nhà nước ta đã thúc đẩy nền kinh tế phát triển nhanh chóng. Trên thị trường các hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa ngày càng diễn ra tấp nập, nhộn nhịp và cạnh tranh phát triển theo nhu cầu, thị hiếu người tiêu dùng. Trong điều kiện đó, các loại hàng hóa từ biên giới được các đối tượng hoạt động vi phạm pháp luật thâm lậu qua nhiều con đường khác nhau, trong đó qua đường tiểu ngạch là chủ yếu để đưa vào Việt Nam tiêu thụ. Những năm gần đây, thực trạng buôn lậu ngày càng diễn biến khó lường, thủ đoạn vi phạm của các đối tượng ngày càng tinh vi hơn. Đặc biệt, do ảnh hưởng của tình hình đại dịch Covid-19 diễn biến phức tạp đã gây ảnh hưởng lớn đến hoạt động sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp và công tác kiểm tra, kiểm soát thị trường của các lực lượng thực thi. Các đối tượng đã lợi dụng tình hình này để thực hiện các hành vi vi phạm, bên cạnh đó thực trạng kinh doanh hàng hóa trên môi trường thương mại điện tử (facebook, zalo...) ngày càng diễn biến phức tạp, gây khó khăn cho công tác kiểm tra, kiểm soát của lực lượng chức năng. Điều này không những ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe, tính mạng, tài sản của người tiêu dùng; ảnh hưởng trực tiếp đến lợi ích của các chủ thể kinh doanh mà còn làm ảnh hưởng đến môi trường đầu tư kinh doanh ở Việt Nam, từ đó ảnh hưởng chung đến lợi ích của Nhà nước, uy tín chính trị của Đảng và Nhà nước, giảm lòng tin của quần chúng nhân dân.

Tại tỉnh Quảng Bình vẫn nạn kinh doanh, buôn bán hàng nhập lậu diễn ra ngày càng phức tạp và có những dấu hiệu tinh vi, theo thống kê trong 6 tháng đầu năm 2022 cơ quan chức năng đã phát hiện và xử lý 302 vụ buôn lậu, gian lận thương mại, các hàng hóa vi phạm chủ yếu là sản phẩm thời trang, mỹ phẩm, đồ dùng trẻ em, hàng điện tử, điện thoại di động đã qua sử dụng, các mặt hàng hỗ trợ phòng, chống dịch COVID-19... Đây được coi là một “quốc nạn” cần phải được xử lý một cách kịp thời và nghiêm minh. Trước yêu cầu cấp thiết đó, việc đẩy mạnh công tác đấu tranh chống sản xuất và buôn bán hàng nhập lậu trở nên cần thiết hơn bao giờ hết, đặt ra trách nhiệm của các cơ quan chức năng,

đồng thời phải có sự phối hợp đồng bộ với các cơ quan hữu quan trong đấu tranh phòng, chống buôn lậu.

Để có những chế tài xử lý đối với các hành vi liên quan đến buôn lậu, hiện nay pháp luật Việt Nam quy định đối với hành vi kinh doanh, buôn bán hàng nhập lậu có thể bị xử lý vi phạm hành chính hoặc xử lý hình sự tùy theo mức độ hành vi vi phạm. Đối với các hành vi vi phạm hành chính bị xử lý theo quy định tại Nghị định số 98/2020/NĐ-CP ngày 26/8/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hóa chất và vật liệu nổ công nghiệp; điện lực, an toàn đập thủy điện, sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả, hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, hoạt động dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí. Đối với các hành vi vi phạm có đủ điều kiện để truy cứu trách nhiệm hình sự bị xử lý theo quy định của Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017. Có thể nói rằng hệ thống các chế tài hiện nay là khá đầy đủ, cụ thể làm căn cứ cho việc xử lý các hành vi vi phạm liên quan đến hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng nhập lậu. Bên cạnh các văn bản quy phạm pháp luật nói trên, tại các địa phương để kịp thời xử lý đối với các hành vi vi phạm, chính quyền địa phương ban hành các văn bản chỉ đạo phù hợp với tình hình thực tế tại địa phương đó.

Mặc dù hệ thống các quy định pháp luật hiện nay tương đối đầy đủ, tuy nhiên trong quá trình thực thi phát sinh một số vướng mắc nhất định như: một số quy định của các văn bản quy phạm pháp luật mới ban hành chưa có sự thống nhất với các văn bản khác như quy định về biên bản tịch thu, biên bản vi phạm hành chính giữa Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ với quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012....đồng thời thực tiễn xử lý vi phạm đối với kinh doanh, buôn bán hàng nhập lậu vẫn còn tồn tại những bất cập như việc kiểm tra, xử lý vi phạm đối với các đối tượng kinh doanh trong hoạt động thương mại điện tử còn hạn chế, việc xử lý vi phạm chưa thực sự toàn diện đối với các mặt hàng buôn lậu....

Từ những hạn chế nói trên, để có cách nhìn toàn diện hơn về pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu cũng như thực tiễn thực thi xử lý vi phạm tại tỉnh Quảng Bình, từ đó đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật và giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, tác giả lựa chọn đề tài "***Pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình***" làm đề tài luận văn thạc sĩ Luật Kinh tế của mình.

2. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài

Liên quan tới đề tài luận văn, có nhiều công trình nghiên cứu ở những mức độ khác nhau đã được công bố, có thể kể tới như:

2.1. Sách chuyên khảo

- PGS.TS. Nguyễn Cảnh Hợp, "*Bình luận khoa học Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2012*" (năm 2017), Nxb Hồng Đức. Đây là công trình nghiên cứu, bình luận chuyên sâu các quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012. Trong đó có các quy định về xử phạt vi phạm hành chính đối với hàng nhập lậu. Tuy nhiên, nội dung của tác phẩm chỉ dừng lại ở góc độ bình luận các điều luật trong Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 chứ chưa phân tích một cách toàn diện các quy định xử phạt vi phạm hành chính đối với các hành vi buôn bán hàng nhập lậu.

- GS.TS. Nguyễn Ngọc Hòa, "*Bình luận khoa học Bộ luật Hình sự năm 2015, được sửa đổi, bổ sung năm 2017 (phần các tội phạm)*" (2018), Nxb Tư pháp. Đây là tác phẩm nghiên cứu một cách chuyên sâu phần các tội phạm cụ thể, trong đó có tội buôn lậu, tuy nhiên tác phẩm này chỉ cung cấp kiến thức về mặt lý luận đối với cấu thành tội buôn lậu.

2.2 Luận văn

- Đinh Tất Phong (2018), "*Xử lý vi phạm hành chính về buôn lậu, buôn bán hàng cấm của Phòng cảnh sát kinh tế công an Thành phố Hà Nội*", Luận văn thạc sĩ Luật Hiến pháp và Luật Hành chính - Học viện hành chính quốc gia. Luận văn đã nghiên cứu làm rõ vấn đề lý luận về xử lý vi phạm hành chính về buôn lậu và buôn bán hàng cấm, thực trạng xử lý và thực tiễn áp dụng pháp luật trên địa bàn Thành phố Hà Nội.

- Nguyễn Trường Sơn (2016), "*Xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng giả - từ thực tiễn quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội*", Luận văn Thạc sĩ Luật Hiến pháp và Luật Hành chính, Học viện Hành chính quốc gia, Hà Nội.

Trong luận văn, tác giả phân tích những vấn đề lý luận về xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng giả, đánh giá thực tiễn về công tác xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng giả trên địa bàn quận Hoàn Kiếm, thành phố Hà Nội.

- Nguyễn Thị Vui (2014), *“Tội buôn lậu trong Luật hình sự Việt Nam trên cơ sở nghiên cứu thực tiễn địa bàn tỉnh Bắc Giang giai đoạn 2009 - 2013”*, Luận văn thạc sĩ Luật học, Khoa luật - Đại học quốc gia Hà Nội. Luận văn đã khái quát các vấn đề lý luận về dấu hiệu pháp lý và tình hình của tội buôn lậu, từ đó đề xuất, kiến nghị giải quyết các vấn đề vướng mắc trong thực tiễn áp dụng luật hình sự về tội buôn lậu.

2.3 Bài báo khoa học

- Nguyễn Nhật Khanh (2019), *“Hoàn thiện pháp luật về các hình thức xử phạt bổ sung trong xử phạt vi phạm hành chính”*, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 21 (397). Bài viết phân tích các vấn đề lý luận và thực tiễn về các hình thức xử phạt bổ sung được áp dụng trong xử phạt vi phạm hành chính, chỉ ra một số bất cập và đề xuất các giải pháp hoàn thiện.

- Cao Vũ Minh (2020), *“Kiến nghị hoàn thiện các quy định của pháp luật về thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính”*, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 01 (401). Thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính là một trong những nội dung quan trọng nhất của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012. Hiện nay, các quy định về thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính đã bộc lộ nhiều hạn chế, bất cập. Bài viết phân tích những hạn chế, bất cập trong các quy định của pháp luật về thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính và giải pháp hoàn thiện các quy định của pháp luật về vấn đề này.

Các công trình nghiên cứu trên đây đều đã có các nghiên cứu về các khía cạnh pháp lý về xử lý vi phạm hành chính và xử lý hình sự nói chung đối với hành vi buôn lậu. Về mặt lý luận, Luận văn kế thừa một số nội dung liên quan đến lý luận pháp luật, một số quan điểm, giải pháp gợi mở cho việc hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu. Về thực tiễn, Luận văn có tham khảo và kế thừa một số những trường hợp điển hình, những đánh giá nhận định của các tác giả làm cơ sở cho các nội dung nghiên cứu của Luận văn và

được trích dẫn nguồn cụ thể. Tuy nhiên, Luận văn sẽ nghiên cứu cụ thể về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu qua thực tiễn tại tỉnh Quảng Bình.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

3.1. Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu của luận văn là trên cơ sở luận giải một số vấn đề lý luận, đánh giá các quy định của pháp luật và thực tiễn về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, từ đó luận văn đưa ra một số giải pháp để hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại Việt Nam nói chung và tại tỉnh Quảng Bình nói riêng.

3.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

Từ mục đích nghiên cứu trên thì luận văn xác định các nhiệm vụ nghiên cứu sau đây:

Một là, Luận văn làm rõ một số vấn đề lý luận pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu như khái niệm, đặc điểm, sự điều chỉnh của pháp luật, nội dung pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

Hai là, Luận văn đánh giá thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, từ đó chỉ ra những hạn chế của pháp luật hiện hành, làm cơ sở cho việc hoàn thiện các quy định của pháp luật.

Ba là, Luận văn cũng đánh giá thực tiễn áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, chỉ ra được những bất cập trong thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình. Đồng thời chỉ rõ những nguyên nhân dẫn đến bất cập đó, làm cơ sở cho việc hoàn thiện các quy định của pháp luật.

Bốn là, Luận văn đưa ra một số giải pháp nhằm góp phần hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại Việt Nam nói chung và tại tỉnh Quảng Bình nói riêng.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

4.1. Đối tượng nghiên cứu

Luận văn bao gồm các đối tượng nghiên cứu sau:

- Một số vấn đề lý luận pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.
- Các quy định của pháp luật hiện hành ở Việt Nam, các văn bản liên quan điều chỉnh về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

- Nghiên cứu thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình.

4.2. Phạm vi nghiên cứu

4.2.1. Phạm vi về nội dung

Luận văn tập trung nghiên cứu các quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

4.2.2. Phạm vi không gian

Luận văn tập trung nghiên cứu tình hình áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

4.2.3. Phạm vi thời gian

Luận văn nghiên cứu các quy định của pháp luật và tình hình áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu trong thời gian từ năm 2018 đến năm 2022.

5. Phương pháp luận và phương pháp nghiên cứu

5.1. Phương pháp luận nghiên cứu

Luận văn được nghiên cứu dựa trên phương pháp luận chủ nghĩa duy vật biện chứng, chủ nghĩa duy vật lịch sử của chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh và các quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước để làm rõ những vấn đề cần được giải quyết, những bất cập còn tồn tại và đưa ra giải pháp hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

5.2. Phương pháp nghiên cứu

Để đạt được mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu, Luận văn sử dụng các phương pháp nghiên cứu khoa học sau đây:

- Phương pháp phân tích tổng hợp: đây là phương pháp chủ đạo trong luận văn nhằm phân tích, đánh giá những vấn đề lý luận cũng như pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu .

- Phương pháp phân tích, so sánh, phương pháp diễn giải, quy nạp, phương pháp chứng minh được sử dụng để nghiên cứu các tài liệu như sách, báo, tạp chí chuyên ngành, các báo cáo tổng kết công tác hàng năm của Cục Quản lý thị trường nhằm đánh giá các quy định của pháp luật cũng như thực tiễn áp dụng về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

Phương pháp phân tích, so sánh, phương pháp diễn giải, quy nạp được sử dụng để đánh giá, tổng kết những vấn đề đã phân tích, chứng minh từ đó rút ra

những kết luận, phương hướng hoàn thiện và một số kiến nghị, giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của Luận văn

- Về mặt lý luận: trên cơ sở nghiên cứu các quy định của pháp luật hiện hành, chỉ ra những hạn chế, bất cập của pháp luật và thực tiễn áp dụng các quy định về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu, từ đó bổ sung những giải pháp tích cực góp phần từng bước hoàn thiện pháp luật và cơ chế xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

- Về mặt thực tiễn: với kết quả nghiên cứu của đề tài có thể góp phần vào việc nâng cao kiến thức về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu đối với những cá nhân, tổ chức có thẩm quyền. Đồng thời góp phần hoàn thiện pháp luật Việt Nam, nâng cao hiệu quả trong hoạt động quản lý của cơ quan nhà nước.

7. Kết cấu của luận văn

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận và Danh mục tài liệu tham khảo, Luận văn gồm có các chương sau đây:

Chương 1. Một số vấn đề lý luận pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Chương 2. Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu và thực tiễn áp dụng tại tỉnh Quảng Bình.

Chương 3. Định hướng giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu.

Chương 1
MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI
HÀNG NHẬP LẬU

1.1. Khái quát về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

1.1.1. Một số khái niệm chung

1.1.1.1. Khái niệm hàng nhập lậu

Hàng nhập lậu được quy định cụ thể tại khoản 6 Điều 3 Nghị định số 98/2020/NĐ-CP như sau:

(i) Hàng hóa nhập khẩu thuộc danh mục hàng hóa cấm nhập khẩu hoặc tạm ngừng nhập khẩu theo quy định của pháp luật, trừ trường hợp do Thủ tướng Chính phủ quyết định cho phép nhập khẩu;

(ii) Hàng hóa nhập khẩu theo giấy phép mà không có giấy phép nhập khẩu hoặc hàng hóa nhập khẩu theo điều kiện mà không đáp ứng điều kiện theo quy định của pháp luật;

(iii) Hàng hóa nhập khẩu không đi qua cửa khẩu quy định, không làm thủ tục hải quan theo quy định của pháp luật hoặc gian lận số lượng, chủng loại hàng hóa khi làm thủ tục hải quan;

(iv) Hàng hóa nhập khẩu lưu thông trên thị trường không có hóa đơn, chứng từ kèm theo theo quy định của pháp luật hoặc có hóa đơn, chứng từ nhưng hóa đơn, chứng từ là không hợp pháp theo quy định của pháp luật về quản lý hóa đơn;

(v) Hàng hóa nhập khẩu theo quy định của pháp luật phải dán tem nhập khẩu nhưng không có tem dán vào hàng hóa theo quy định của pháp luật hoặc có tem dán nhưng là tem giả, tem đã qua sử dụng.

Có thể hiểu một cách chung nhất khái niệm hàng nhập lậu như sau: *Hàng nhập lậu là những sản phẩm hàng hoá hoặc ngoại tệ, kim khí quý, những vật phẩm có giá trị lịch sử, văn hoá mà nhà nước cấm xuất khẩu hay nhập khẩu hoặc buôn bán hàng hoá nói chung được buôn bán qua biên giới mà trốn thuế và trốn sự kiểm tra của Hải quan.*

1.1.1.2. Khái niệm và dấu hiệu vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu

** Khái niệm vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu*

Tác giả có thể đưa ra định nghĩa vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu như sau: *Vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu là việc cá nhân, tổ chức thực hiện một, một số hoặc tất cả các hoạt động chào hàng, bày bán, lưu giữ, bảo quản, vận chuyển, bán buôn, bán lẻ, xuất khẩu, nhập khẩu và hoạt động khác đưa hàng hoá vào lưu thông trên thị trường trốn thuế và trốn sự kiểm tra của Hải quan mà theo quy định của pháp luật phải bị xử phạt vi phạm.*

** Dấu hiệu vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu:*

Thứ nhất, vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu luôn thể hiện dưới dạng hành động.

Thứ hai, vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu thường mang tính chất kéo dài và vi phạm với số lượng lớn.

Thứ ba, chủ thể thực hiện hành vi vi phạm thường là tổ chức, cá nhân đủ 18 tuổi trở lên. Đặc biệt vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu còn được thực hiện bởi các chủ thể khá đặc thù là hộ gia đình, hộ kinh doanh.

Thứ tư, vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu được thể hiện với hình thức lỗi cố ý.

Thứ năm, hành vi vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu hướng tới mục đích thu lợi bất chính.

1.1.1.3. Xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Xử lý vi phạm với hàng nhập lậu là các biện pháp pháp lý và hành chính được áp dụng để ngăn chặn và xử lý các hành vi nhập khẩu, vận chuyển, buôn bán hàng hóa lậu. Một số chế tài xử lý vi phạm với hàng nhập lậu bao gồm:

- Xử lý hành chính
- Xử lý hình sự
- Cấm hoạt động kinh doanh
- Tịch thu và xử lý hàng nhập lậu

Ngoài ra, người vi phạm còn phải thực hiện các biện pháp khắc phục hậu quả do hành vi vi phạm của mình gây ra.

1.1.2. Sự cần thiết điều chỉnh của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Phát triển nền kinh tế thị trường có sự quản lý của Nhà nước, mở rộng hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng sâu rộng, phát huy tính ưu việt của nền kinh tế thị trường, phát huy tiềm năng sẵn có của đất nước và nội lực của nền kinh tế;

tranh thủ kinh nghiệm và huy động được nguồn vốn từ bên ngoài để đạt được tốc độ tăng trưởng kinh tế cao. Đứng trước đòi hỏi cho sự ổn định và phát triển kinh tế, ổn định trật tự xã hội, Đảng và Nhà nước thấy được vai trò của quản lý nhà nước trong lĩnh vực quản lý thị trường nội địa. Tình hình thị trường luôn được ổn định, sản xuất, kinh doanh ngày càng phát triển, đời sống nhân dân được nâng lên, tốc độ tăng trưởng kinh tế ngày càng cao, các hành vi vi phạm pháp luật được ngăn chặn kịp thời, góp phần phát triển kinh tế và đảm bảo an sinh xã hội, nhưng bên cạnh đó cũng luôn tiềm ẩn nhiều nguy cơ do mặt trái của nền kinh tế thị trường như: Tình trạng buôn lậu, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng kém chất lượng, kinh doanh trái phép, gian lận thương mại, vệ sinh, an toàn thực phẩm, hàng hoá không rõ nguồn gốc xuất xứ,... và một số hành vi khác ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế và an sinh xã hội. Đây là những vấn đề nhức nhối chung của đất nước và mặt trái này thường tồn tại lâu dài và song hành với quá trình phát triển nền kinh tế thị trường.

1.2. Khái niệm và đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

1.2.1. Khái niệm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Pháp luật về xử lý vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu là tổng thể các quy phạm pháp luật điều chỉnh hoạt động áp dụng pháp luật trong đó việc người có thẩm quyền căn cứ vào quy định của pháp luật để áp dụng các hình thức, biện pháp xử phạt hành chính, hình sự đối với cá nhân, tổ chức thực hiện hành vi vi phạm.

1.2.2. Đặc điểm pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Thứ nhất, cá nhân, tổ chức chỉ bị xử phạt vi phạm đối với hành vi vi phạm về hàng nhập lậu khi có hành vi vi phạm được quy định trong các Nghị định của Chính phủ mà tập trung ở Nghị định số 98/2020/NĐ-CP và Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017).

Thứ hai, chủ thể có thẩm quyền xử phạt vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu khá đa dạng.

Thứ ba, quyết định xử phạt vi phạm đối với hành vi vi phạm áp dụng khá đa dạng các hình thức phạt chính là phạt tiền; tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm; các biện pháp khắc phục hậu quả, bản án phạt tù có thời hạn.

Thứ tư, việc xử phạt các vi phạm liên quan đến hàng nhập lậu được thực hiện theo các nguyên tắc, thủ tục được quy định trong pháp luật xử phạt vi phạm pháp luật nói chung và trong xử phạt vi phạm pháp luật trong hoạt động thương mại, sản xuất buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người lao động nói riêng.

1.3. Nội dung pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

1.3.1. Quy định pháp luật hành chính về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Các văn bản pháp luật hành chính quan trọng bao gồm: Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012, được sửa đổi, bổ sung năm 2020; Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật xử lý vi phạm hành chính; Nghị định 98/2020/NĐ-CP ngày 26/8/2020 của Chính phủ về xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng; Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong các lĩnh vực như hóa chất và vật liệu nổ công nghiệp, điện lực, an toàn đập thủy điện, sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả, hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, hoạt động dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí. Ngoài ra, còn có nhiều văn bản pháp luật khác có liên quan đến vấn đề này.

1.3.2. Quy định pháp luật hình sự về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Tội buôn lậu là một trong những tội phạm nghiêm trọng và bị cấm trong hầu hết các quốc gia trên thế giới, bao gồm cả Việt Nam. Ở Việt Nam, tội buôn lậu được quy định trong Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017) tại Điều 188 với nội dung: “*Người nào buôn bán trái phép qua biên giới... hàng hoá, tiền tệ Việt Nam, ngoại tệ, kim khí quý, đá quý có giá trị... vật phẩm thuộc di tích lịch sử, văn hoá... hàng cấm có số lượng lớn...*”. Bộ luật Hình sự 2015 (sửa đổi, bổ sung 2017) coi tội buôn lậu thuộc nhóm các tội phạm xâm phạm trật tự quản lý kinh tế mà cụ thể là trật tự quản lý trong lĩnh vực xuất - nhập khẩu. Việc các nhà làm luật quy định như vậy là phù hợp với bản chất kinh tế của tội buôn lậu, điều đó đã góp phần không nhỏ trong việc giúp chúng ta nhận thức về

loại tội phạm này cũng như có những biện pháp đấu tranh để ngăn chặn và tiến tới đẩy lùi tội phạm buôn lậu.

Tiểu kết Chương 1

Hiện nay, cả xã hội quan tâm đến vấn đề vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu. Điều này đòi hỏi Đảng và Nhà nước phải can thiệp vào chính sách pháp luật và đường lối chỉ đạo để đẩy lùi hành vi vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu trên toàn quốc, đồng thời góp phần xây dựng nền kinh tế thị trường vững mạnh và khôi phục lòng tin của người tiêu dùng. Để làm được điều này, cần nghiên cứu sâu hơn các quy định pháp luật đối với hành vi vi phạm về hàng nhập lậu và đưa ra các biện pháp xử phạt thích đáng, nghiêm minh.

Những đặc điểm pháp luật về vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu và xử lý vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu cũng như hệ thống các văn bản quy phạm pháp luật về vấn đề trên được ban hành đã tạo hành lang pháp lý cho các cơ quan có thẩm quyền xử lý hành vi vi phạm pháp luật về hàng nhập lậu hiệu quả.

Chương 2

THỰC TRẠNG PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP LẬU VÀ THỰC TIỄN ÁP DỤNG TẠI TỈNH QUẢNG BÌNH

2.1. Thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

2.1.1. Một số quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

2.1.1.1. Quy định pháp luật hành chính về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Thứ nhất, thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng nhập lậu

Thứ hai, các hình thức xử phạt và các biện pháp khắc phục hậu quả

Thứ ba, nguyên tắc xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực buôn bán hàng nhập lậu

Thứ tư, trình tự, thủ tục xử phạt vi phạm hành chính đối với hành vi buôn bán hàng nhập lậu

2.1.1.2. Quy định pháp luật hình sự về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Việc xử lý hình sự đối với hành vi buôn lậu được thực hiện theo quy định tại Điều 188 BLHS năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017 được phân tích qua cấu thành tội phạm: Mặt khách quan của tội phạm; Mặt chủ quan của tội phạm; Chủ thể của tội phạm; Khách thể của tội phạm.

2.1.2. Đánh giá các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Về cơ bản, các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu đã kịp thời thống nhất các nội dung, khắc phục được các nội dung chồng chéo, chưa nhất quán của những văn bản đã ban hành trước đây. Phần lớn các văn bản ban hành phù hợp với thực tiễn, phát huy hiệu quả trong hoạt động xử lý vi phạm đối với hành vi buôn bán hàng nhập lậu.

Bên cạnh đó, một số quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn bán hàng nhập lậu vẫn phát sinh những khó khăn, bất cập và hạn chế sau:

2.1.2.1. Đối với các quy định về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu theo quy định của pháp luật hành chính

Thứ nhất, Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 (sửa đổi, bổ sung năm 2020) và Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính còn tồn tại một số bất cập, hạn chế.

Thứ hai, một số quy định của Nghị định số 118/2021/NĐ-CP còn có nhiều hạn chế.

Thứ ba, Thông tư số 27/2020/TT-BCT ngày 30/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Công Thương được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 20/2021/TT-BCT ngày 10/12/2021 của Bộ trưởng Bộ Công Thương; Thông tư số 22/2021/TT-BCT ngày 10/12/2021 của Bộ trưởng Bộ Công Thương còn có những vướng mắc, bất cập.

Thứ tư, nghị định sửa đổi, bổ sung Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong các lĩnh vực quản lý nhà nước và các văn bản quy phạm pháp luật khác.

2.1.2.2. Đối với các quy định về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu theo quy định của pháp luật hình sự

Thứ nhất, về giá trị tài sản phạm pháp.

Thứ hai, quy định về thời điểm hoàn thành tội phạm.

Thứ ba, cấu thành tội buôn lậu và tội trốn thuế vẫn có nhiều điểm gây tranh cãi đặc biệt là mục đích của hai tội này cùng hướng đến là việc trốn thuế.

2.2. Thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình

2.2.1. Tình hình thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu tại tỉnh Quảng Bình

Thực tế qua công tác đấu tranh phòng, chống buôn lậu trong đó đóng vai trò nòng cốt là lực lượng quản lý thị trường và dưới sự chỉ đạo của Ban chỉ đạo 389, hàng năm số vụ việc vi phạm và bị phát hiện, xử lý tương đối lớn.

Những số liệu cụ thể từ thực tiễn, có thể nhận thấy hoạt động xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tại tỉnh Quảng Bình trong giai đoạn từ năm 2018 đến năm 2022 có những ưu điểm sau đây:

Thứ nhất, về công tác tổ chức, chỉ đạo trong xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu

Ban Chỉ đạo 389 tỉnh đã chỉ đạo các sở, ngành thành viên và UBND các huyện, thị xã, thành phố thực hiện có hiệu quả các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Ban Chỉ đạo 389 quốc gia, UBND tỉnh.

Thứ hai, về công tác thông tin tuyên truyền xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu

Bên cạnh việc tăng cường chỉ đạo công tác xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu, công tác thông tin tuyên truyền về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu được chú trọng và triển khai cơ bản đạt nhiều kết quả.

Thứ ba, trong công tác kiểm tra, kiểm soát, phát hiện, bắt giữ, xử lý của các lực lượng chức năng cơ bản thực hiện theo đúng thẩm quyền, trình tự quy định của pháp luật. Đồng thời, các cơ quan chức năng về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu có sự phối hợp tương đối chặt chẽ, đảm bảo được thông tin trong quá trình xử lý.

2.2.2. Những vướng mắc, hạn chế trong quá trình thực hiện pháp luật

Bên cạnh những ưu điểm đã được đề cập ở trên, hoạt động xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu còn tồn tại những hạn chế sau đây:

Thứ nhất, việc kiểm tra, xử lý các đối tượng kinh doanh trong hoạt động thương mại điện tử còn gặp nhiều hạn chế

Thứ hai, việc thực hiện quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu vẫn còn những vướng mắc.

Thứ ba, công tác phối hợp giữa các lực lượng chức năng trong công tác đấu tranh xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu vẫn chưa thực sự chặt chẽ, thiếu thường xuyên chưa có sự phối hợp đồng bộ của các ngành để triệt phá các điểm tập kết, các đối tượng vận chuyển, kinh doanh hàng nhập lậu.

Thứ tư, một số hạn chế về cơ sở vật chất trang bị cho quá trình kiểm tra, kiểm soát và xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ năm, khó khăn về kinh phí để phục vụ quá trình xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu ảnh hưởng đến quá trình xử lý vi phạm.

2.2.3. Nguyên nhân của những vướng mắc

2.2.3.1. Nguyên nhân khách quan

2.2.3.2. Nguyên nhân chủ quan

Tiểu kết Chương 2

Trong phạm vi chương 2, luận văn đã nghiên cứu thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu bao gồm: thực trạng pháp luật về xử lý vi phạm hành chính và pháp luật hình sự về xử lý đối với hành vi buôn lậu. Bên cạnh đó luận văn cũng đã nghiên cứu và đánh giá thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tại tỉnh Quảng Bình. Có thể nói trong quá trình thực hiện pháp luật đã phát sinh những bất cập, vướng mắc xuất phát từ các quy định của pháp luật và cơ chế thực thi, phối hợp, trong chương này tác giả đã nêu bật được một số nguyên nhân của những hạn chế, vướng mắc đó để tạo cơ sở cho việc đề xuất các định hướng để hoàn thiện, giải pháp hoàn thiện pháp luật và giải pháp nâng cao hiệu quả thi hành pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu cả nước nói chung và tại tỉnh Quảng Bình nói riêng.

Chương 3

ĐỊNH HƯỚNG GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ THỰC HIỆN PHÁP LUẬT VỀ XỬ LÝ VI PHẠM ĐỐI VỚI HÀNG NHẬP LẬU

3.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

3.1.1. Định hướng hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Thứ nhất, việc hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu cần bám sát các quan điểm, đường lối, chủ trương chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước về tăng cường đấu tranh phòng, chống buôn lậu và gian lận thương mại.

Thứ hai, hoàn thiện quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu đảm bảo bắt kịp với sự phát triển của kinh tế quốc tế.

Thứ ba, hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu cần phải đáp ứng yêu cầu về tính đồng bộ, khả thi, tránh sự chông chéo, thiếu thống nhất giữa các văn bản do các bộ ngành khác nhau quy định, đặc biệt phù hợp với thực tiễn diễn biến của thị trường và các yếu tố tác động tới thị trường.

3.1.2. Định hướng nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Thứ nhất, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu phải gắn liền với việc hoàn thiện các quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ hai, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu cần bắt đầu từ khâu chủ động ứng phó với diễn biến thị trường, phát hiện sớm và xử phạt nghiêm minh, kịp thời các vi phạm.

Thứ ba, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu phải gắn với việc nâng cao ý thức pháp luật công vụ của công chức và ý thức pháp luật về phòng, chống buôn lậu.

Thứ tư, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm gắn liền với việc tăng cường công tác chỉ đạo, phối hợp liên ngành kiểm tra, phát hiện và xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ năm, nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu gắn liền với phát huy vai trò của đội ngũ cán bộ, công chức thực thi công vụ.

Thứ sáu, phát huy sự tham gia của xã hội vào phát hiện, tố giác vi phạm đối với hàng nhập lậu.

3.2. Giải pháp hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

3.2.1. Giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Thứ nhất, Rà soát sửa đổi, bổ sung một số quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012, sửa đổi bổ sung năm 2020 và các văn bản khác.

Thứ hai, sửa đổi quy định của BLHS năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017 về cấu thành tội buôn lậu.

3.2.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu

Để nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu, tác giả đề xuất một số giải pháp như sau:

3.2.2.1. Giải pháp chung

Thứ nhất, tăng cường công tác tuyên truyền, vận động người dân tham gia đấu tranh chống buôn lậu.

Thứ hai, đẩy mạnh công tác kiểm tra, rà soát công tác xử phạt vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ ba, tích cực ứng dụng công nghệ thông tin, mạng xã hội trong công tác tuyên truyền.

Thứ tư, phát huy vai trò của các cơ quan truyền thông trong việc thông tin về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ năm, nâng cao chất lượng chuyên môn, nghiệp vụ của đội ngũ công chức thực hiện công tác đấu tranh chống buôn lậu.

Thứ sáu, tăng cường phối hợp liên ngành trong kiểm tra, phát hiện và xử lý vi phạm.

Thứ bảy, phát huy sự tham gia của xã hội vào phát hiện, tố giác vi phạm về hành vi buôn lậu.

Thứ tám, một số giải pháp bổ trợ.

3.2.2.2. Giải pháp cho tỉnh Quảng Bình

Để nâng cao hiệu quả hoạt động xử lý vi phạm đối với hàng nhập lậu trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, tác giả kiến nghị một số giải pháp cơ bản sau đây:

Thứ nhất, tăng cường vai trò chỉ đạo của Ban chỉ đạo 389 tỉnh Quảng Bình trong công tác phòng, chống buôn lậu nói chung và xử lý vi phạm nói riêng.

Thứ hai, phát huy vai trò nòng cốt của cơ quan quản lý thị trường tỉnh Quảng Bình trong công tác đấu tranh phòng chống buôn lậu.

Thứ ba, tăng cường chỉ đạo, phối hợp liên ngành kiểm tra, rà soát công tác xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Thứ tư, chú trọng công tác dự báo tình hình thị trường.

Thứ năm, tăng cường công tác truyền thông qua việc kết hợp với các cơ quan truyền thông của tỉnh.

Thứ sáu, thời gian tới, cần tăng cường công tác phối hợp, trao đổi thông tin kịp thời giữa các đơn vị liên ngành, đặc biệt là dữ liệu về thuế - hải quan.

Thứ bảy, trang bị kinh phí phù hợp và các cơ sở vật chất cần thiết phục vụ cho hoạt động xử lý vi phạm.

Thứ tám, bố trí, sử dụng đội ngũ công chức phù hợp, đặc biệt tăng cường cho cơ quan quản lý thị trường để gia cố thêm các lực lượng kiểm tra, kiểm soát kịp thời xử lý vi phạm.

Tiểu kết Chương 3

Trên cơ sở những vấn đề lý luận và thực trạng thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, tác giả đã đề xuất những định hướng hoàn thiện pháp luật và nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tại tỉnh Quảng Bình. Việc hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu trước hết phải đáp ứng được yêu cầu về việc phù hợp với sự phát triển bền vững của nền kinh tế thị trường nước ta hiện nay. Từ đó, đưa ra những giải pháp hoàn thiện pháp luật xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu trong đó đề xuất những quy định pháp luật cần được sửa đổi, bổ sung nhằm đảm bảo tính thống nhất và phù hợp với thực tiễn và các văn bản pháp luật khác có liên quan, đồng thời đưa ra hệ thống các giải pháp nâng cao hiệu quả áp dụng pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tại tỉnh Quảng Bình.

KẾT LUẬN

1. Pháp luật hành chính và pháp luật hình sự về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu về cơ bản đã tương đối đầy đủ, hoàn thiện, khắc phục cơ bản những bất cập của các văn bản quy phạm pháp luật trước góp phần hoàn thiện khung khổ pháp lý về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu ở Việt Nam hiện nay. Mặc dù vậy, qua quá trình thực thi một số quy định về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu đã bộc lộ sự bất cập, thiếu tính thống nhất với các văn bản quy phạm pháp luật khác tạo ra những rào cản pháp lý gây khó khăn cho cơ quan quản lý nhà nước, điều này đặt ra sự cần thiết phải kịp thời hoàn thiện các quy định pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu trong thời gian tới.

2. Luận văn đã tập trung nghiên cứu và làm rõ được các vấn đề cụ thể sau đây:

Một là, Luận văn đã góp phần làm rõ một số vấn đề lý luận về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu như khái niệm, đặc điểm vi phạm pháp luật, chế tài xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu, sự cần thiết điều chỉnh của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu, khái niệm và đặc điểm pháp luật, một số nội dung pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu.

Hai là, Luận văn đi sâu phân tích và đánh giá thực trạng quy định của pháp luật hành chính và pháp luật hình sự điều chỉnh về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu, thực tiễn thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tại tỉnh Quảng Bình thông qua đánh giá các mặt ưu điểm và hạn chế. Bên cạnh đó, Luận văn đã chỉ rõ những nguyên nhân dẫn tới những vướng mắc, bất cập của quá trình thực hiện pháp luật để nhằm định hướng cho các giải pháp hoàn thiện trong Chương 3.

Ba là, trên cơ sở những vướng mắc đã được đề cập ở Chương 2 nhận thấy việc hoàn thiện các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu là hết sức cần thiết và đặt ra những định hướng nhằm hoàn thiện các quy định của pháp luật. Trên cơ sở những định hướng đó, Luận văn đề xuất các giải pháp hoàn thiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu tập trung hoàn thiện quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính, các văn bản hướng dẫn thi hành, các văn bản chuyên ngành và quy định của BLHS năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm. Đồng thời, Luận văn cũng đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện pháp luật về xử lý vi phạm đối với hành vi buôn lậu ở Việt Nam nói chung và tỉnh Quảng Bình nói riêng./.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Quốc hội (1999), *Bộ luật Hình sự năm 1999*, Hà Nội.
2. Quốc hội (2009), *Bộ luật Hình sự năm 2009*, Hà Nội.
3. Quốc hội (2015), *Bộ luật hình sự năm 2015*, Hà Nội.
4. Quốc hội (2017), *Bộ Luật Hình sự sửa đổi, bổ sung năm 2017*, Hà Nội.
5. Quốc hội (2012), *Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012*, Hà Nội.
6. Quốc hội (2020), *Luật sửa đổi, bổ sung một số điều Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012*, Hà Nội.
7. Quốc hội (2020), *Luật Đầu tư năm 2020*, Hà Nội.
8. Ủy ban thường vụ Quốc hội (2016), *Pháp lệnh Quản lý thị trường năm 2016*, Hà Nội.
9. Chính phủ (2018), *Nghị định số 29/2018/NĐ-CP ngày 05/3/2018 của Chính phủ quy định trình tự, thủ tục xác lập quyền sở hữu toàn dân về tài sản và xử lý đối với tài sản được xác lập quyền sở hữu toàn dân*, Hà Nội.
10. Chính phủ (2015), *Nghị định 08/2015/NĐ-CP ngày 21/01/2015 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Luật Hải quan về thủ tục hải quan, kiểm tra, giám sát, kiểm soát hải quan*, Hà Nội.
11. Chính phủ (2021), *Nghị định số 181/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Xử lý vi phạm hành chính*, Hà Nội.
12. Chính phủ (2020), *Nghị định số 98/2020/NĐ-CP ngày 26/8/2020 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng*, Hà Nội.
13. Chính phủ (2022), *Nghị định số 17/2022/NĐ-CP ngày 31/01/2022 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của các nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực hóa chất và vật liệu nổ công nghiệp; điện lực, an toàn đập thủy điện, sử dụng năng lượng tiết kiệm và hiệu quả, hoạt động thương mại, sản xuất, buôn bán hàng giả, hàng cấm và bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, hoạt động dầu khí, kinh doanh xăng dầu và khí*, Hà Nội.

14. Chính phủ (2017), Nghị định số 119/2017/NĐ-CP ngày 01/11/2017 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực tiêu chuẩn, đo lường và chất lượng sản phẩm, hàng hóa được sửa đổi, bổ sung bởi Nghị định số 126/2021/NĐ-CP, Hà Nội.

15. Bộ Công Thương (2020), *Thông tư số 27/2020/TT-BCT ngày 30/9/2020 của Bộ trưởng Bộ Công Thương được sửa đổi, bổ sung tại Thông tư số 20/2021/TT-BCT ngày 10/12/2021 của Bộ trưởng Bộ Công Thương về nội dung, trình tự, thủ tục hoạt động kiểm tra, xử lý vi phạm hành chính và thực hiện biện pháp nghiệp vụ của lực lượng Quản lý thị trường*, Hà Nội.

16. Bộ Tài Chính, Bộ Công thương, Bộ Công an và Bộ Quốc phòng (2015), *Thông tư liên tịch số 64/2015/TTLT-BTC-BCT-BCA-BQP ngày 08/5/2015 của Bộ Tài chính, Bộ Công Thương, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng quy định chế độ hóa đơn chứng từ đối với hàng hóa nhập khẩu lưu thông trên thị trường*, Hà Nội.

17. Trường Đại học Luật Hà Nội (2020), Nguyễn Minh Đoan, Nguyễn Minh Năm chủ biên, *Giáo trình Lý luận Nhà nước và pháp luật*, Nxb Tư pháp, tr.419.

18. Trường Đại học Luật Hà Nội (2012), Trần Minh Hương chủ biên, *Giáo trình Luật Hành chính Việt Nam*, Nxb Công an nhân dân.

19. Nguyễn Trường Sơn (2016), *Xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng giả - Từ thực tiễn quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ Luật học - Học viện hành chính quốc gia.

20. Lê Phương Anh (2018), *Xử phạt vi phạm hành chính về buôn bán hàng giả - Thực tiễn trên thành phố Hà Nội*, Luận văn thạc sĩ Luật học - Trường Đại học Luật Hà Nội.

21. Nguyễn Thị Long Bình (2019), *Định tội danh tội buôn lậu theo pháp luật hình sự Việt Nam từ thực tiễn thành phố Hồ Chí Minh*, Luận văn thạc sĩ Luật học - Học viện Khoa học xã hội.

22. Nguyễn Nhật Khanh (2019), “*Hoàn thiện pháp luật về các hình thức xử phạt bổ sung trong xử phạt vi phạm hành chính*”, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 21 (397).

23. Cao Vũ Minh (2020), *Kiến nghị hoàn thiện các quy định của pháp luật về thẩm quyền xử phạt vi phạm hành chính*, Tạp chí Nghiên cứu lập pháp, số 01 (401).

24. Báo cáo công tác phòng chống buôn lậu và gian lận thương mại của Ban Chỉ đạo 389 tỉnh Quảng Bình (các năm từ 2018 - 2022)

25. Báo cáo công tác quản lý thị trường (2018 - 2022) của Cục Quản lý thị trường tỉnh Quảng Bình.